

Tasarım Eleman ve İlkelerinin Öğrenilmesinde Sanat Müzelerinin Görsel Sanatlar Dersine Katkısı¹

Volkan DEMİR² Ali Ertuğrul KÜPELİ³

Makale Bilgisi	Özet
Makale Türü : Araştırma Makalesi	Araştırmanın amacı, ortaöğretim 10. sınıf öğrencilerinin Görsel Sanatlar dersi kapsamında gerçekleştirilen müze eğitimi etkinliğinin tasarım ilke ve elemanlarının öğrenilmesindeki etkisini ortaya koymaktır. Araştırma, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılı bahar döneminde Ankara Akdere Anadolu Lisesi 10. sınıf Görsel Sanatlar kurs öğrencileri üzerinden gerçekleştirilmiştir.
Geliş :17 Kasım 2022	Tek gruplu ön test- son test üzerinden karma yöntem model altındaki paralel yakınsayan desen kullanılmıştır. Tek gruplu araştırma kapsamında nicel verileri toplamak amacıyla başarı testi nitel verileri ise araştırmacı tarafından geliştirilen uzman değerlendirme ölçeği ve sanat eleştirisi çalışma kağıdından elde edilen veriler toplanmıştır. Tek gruplu çalışmada öğrencilere öncelikle geleneksel yöntemle ders kapsamında bir tema üzerinden eser gösterilmiş ve sırasıyla ön test, sanat eleştirisi çalışma kağıdı son olarak ise uygulama ile sonlanmıştır. Dört haftalık süreç sonrasında öğrenciler Gazi Üniversitesi Resim Heykel Müzesine götürülerek geleneksel yöntemde işlenen süreç sırasıyla tekrar edilmiş bu esnada eş zamanlı olarak work-sheets ve nesnelere çalışma eğitim etkinliklerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan yola çıkarak her soru kendi içerisinde değerlendirilmiş ve müze eğitimi etkinliğinin tasarım eleman ve ilkelerine yönelik algıların geliştirildiği, öğrencilerin kompozisyonundan yola çıkarak plastik unsurları tanımlayabildiği, teknik bilgilerinin gelişim gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Sanat müzelerinde gerçekleştirilen eğitim etkinliklerinde ortaöğretim öğrencilerinin sanatsal gelişimlerinin desteklendiği, sanatsal ürün oluşturabilmelerinde yardımcı olduğu görülmüştür.
Kabul :24 Aralık 2022	
Yayın :31 Aralık 2022	
Anahtar Kelimeler : Müze; Müzede Eğitim Etkinlikleri; Tasarım İlke ve Elemanları	

The Effect of Art Museums to Visual Arts Course in Learning Design Elements and Principles

Article Information	Abstract
Article Type : Research Article	The aim of the research is to reveal the effect of the museum education activity carried out within the scope of the Visual Arts lesson of the 10th grade students in the learning of the design principles and elements. The research was carried out on the 10th grade Visual Arts course students of Ankara Akdere Anatolian High School in the spring semester of the 2021-2022 academic year. The parallel convergent design under the mixed method model was used over the single-group pre-test-post-test. In order to collect quantitative data within the scope of the single-group research, the achievement test and qualitative data were collected from the expert evaluation scale developed by the researcher and the data obtained from the art criticism worksheet. In the single-group research, the students were first shown a work on a theme within the scope of the lesson with the traditional method, and the pre-test, art criticism worksheet and finally the application were concluded. After a four-week process, the students were taken to the Gazi University Painting and Sculpture Museum, and the process in the traditional method was repeated sequentially and in this process, educational activities on work-sheets and working with object were used simultaneously. As a result of the research, each question was evaluated in itself, based on the answers given by the students, and it was concluded that the perceptions of the design elements and principles of the museum education activity developed and the students were able to define the plastic elements based on the composition and their
Received :17 November 2022	
Accepted :24 December 2022	
Published :31 December 2022	
Keywords : Museum; Educational Activities in the Museum; Design Principles and Elements	

¹ Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² MEB, demirvolkan1903@gmail.com

³ Gazi Üniversitesi, aliertugrulkupeli@gmail.com

Kaynakça Gösterimi: Demir, V. ve Küpeli, A. E. (2022). Tasarım eleman ve ilkelerinin öğrenilmesinde sanat müzelerinin görsel sanatlar dersine katkısı . İhlara Eğitim Araştırmaları Dergisi, 7(2), 125-138. <https://doi.org/10.47479/ihead.1206043>

Citation Information: Demir, V. & Küpeli, A. E. (2022). Tasarım eleman ve ilkelerinin öğrenilmesinde sanat müzelerinin görsel sanatlar dersine katkısı . *İhlara Journal of Educational Research*, 7(2), 125-138. <https://doi.org/10.47479/ihead.1206043>

technical knowledge improved. It has been seen that the artistic development of secondary school students is supported in the educational activities held in art museums and it helps them to create artistic products.

Giriş

İnsanoğlunun ve her kademede öğrencilerin sanatsal gelişimlerini, farkındalıklarını, değerlerini ve toplumsal aidiyet duygularının gelişiminde sanat eğitimi önemli rol almaktadır. Bu yüzden sanat eğitimi, geçmişte olduğu gibi gelecekte de bireylerin hayatına dokunacak kavramsal ve uygulamaya dayanan bir süreç niteliği taşımaktadır. Eğitim sürecinin vazgeçilmez bir parçası olan sanat eğitimi; güncel soruları ve düşünceleri öğretmek ya da kişileri onların varlığına ikna etmek onları eğlendirmek, bir şeyler tasarlatmak, planlatmak gibi birçok amaca ulaşmada kullanılan değerleri oluşturmaktadır (Özsoy, 2007, s. 50-55).

Genel anlamda sanat, eğitim içerisindeki sürecini bu şekilde ele alırken özel bağlamda örgün ve yaygın eğitim kurumlarında süreci Resim-İş dersi adı altında yürütmektedir. Bu doğrultuda sanat eğitimi, faaliyetini sürdürdüğü kurumlar içerisinde gelişim sürecini henüz tamamlamamış öğrenciler üzerinden ele almaktadır. (San, 1983, s.19).

Eğitimin her aşamasında amacına uygun bir sanat eğitimi, nitelikli sanat eğitimcileri ile mümkündür. Okul öncesinden üniversiteye kadar sanat eğitimi eğitimin her aşamasında gerektiği kadar yerini almalıdır. Ülkemizde genellikle ilköğretim birinci kademe (1,2,3,4 ve 5. Sınıflar) sanat eğitimi dersleri sınıf öğretmenleri tarafından verilmektedir. Bu nedenle sınıf öğretmenleri eğitim-öğretim süreçlerinde, çocuğun çizgisel gelişimi, sanat eğitiminin önemi ve gerekliliği, müzede eğitim, öğrencilerine seviyelerine uygun neler yaptırabilecekleri ve zarar vermeden nasıl yönlendirebilecekleri ile ilgili teorik ve uygulamalarla bilgi sahibi olmalıdır. (Buyurgan ve Buyurgan, 2012, s.6). Bu boyutuyla incelendiğinde sanat eğitimi sürecinin doğru bir şekilde anlaşılması, özümsemesi ve değerlendirilmesi için amaç ve kazanımların yanı sıra sanat eğitiminin gerekliliğinin de ele alınması gerekmektedir.

Bu doğrultuda Artut (2010, s.9)' e göre "Sanat eğitimi tüm öğrenme biçimlerini (bilişsel-görsel-duyuşsal-kinestetik) desteklemektedir. Çünkü sanat öğretimi; öğretici ile öğrenen (öğretmen-öğrenci) arasında önceden programlanmış estetiksel etkinlikler çerçevesinde oluşan amaçlı, anlamlı iletişim ve etkileşimlerle gerçekleşir. Öğretmenler, çocukların öğrenmeye karşı doğal merak ve isteklerinden yararlanarak onlara, sorun çözmeyi, keşfetmeyi ve araştırmayı teşvik edecek sanatsal öğretim yaklaşımlarını benimsetebilirler. Bu da çocukların hayal güçlerini kullanmalarına, düşüncelerini uygulamalarına, denemelerine ve çeşitli yaratıcı olasılıklar üzerinde yoğunlaşmalarına olanak sağlayabilir".

Eğitim boyutuyla ele alındığında sanat eğitimi; Görsel Sanatlar dersi adı altında heykel, karikatür, minyatür, fotoğraf gibi pek çok alana yer vererek kazanımlarını gerçekleştirmektedir (Kırıçoğlu, 2002, s.2).

Görsel Sanatlar dersi içerisinde temel sanat eğitimi başlangıç seviyesini oluşturmaktadır. Araştırma ve yaratıcılığı ön plana çıkaran bu alanı, temel tasarım adı altında eleman ve ilkelerin oluşturduğu bilinmektedir (Özol, 2012, s.15). Bu doğrultuda bir sanat eseri veya bir zeminde gerçekleşecek olan sanatsal boyuttaki düşünce, yaratıcılık ve eylemlerin altyapısını tasarım eleman ve ilkelerinin yönlendirmesiyle oluşturduğu düşünülmektedir.

Bireyin bu altyapılar doğrultusunda sanatı anlamlandırması ve tepki vermesi için uygun bir mekân gerekmektedir. Görsel Sanatlar eğitiminde bu altyapının sağlanacağı mekânlardan birisi de müze ve galeriler olarak bilinmektedir (Buyurgan ve Mercin, 2010, s.116-117).

Kazanımların gerçekleşebilmesi ve eyleme dönüşmesi açısından Görsel Sanatlar dersinin müzelerden yararlandığı görülmektedir. Bu doğrultuda 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Görsel Sanatlar ders programının yeniden düzenlenerek müze eğitimi ve uygulamalarına yer verildiği görülmekte bu uygulama ile öğrencilerde yaparak ve yaşayarak öğrenmeler desteklenmekte, öğrencilerin estetik bakış açısı ve yaratıcı düşünce süreçleri üzerinde durulmaktadır (MEB, 2008, s.6-7).

Bu doğrultuda müzelerin eğitim sistemi içerisinde gelecek süreçte de varlığını sürdürmesi beklenmektedir. Müze uygulamaları ile birlikte; bireylerin sanatsal gelişimleri, kişilikleri, toplumsal bakış açıları ve sıralanacak birçok kazanımın eyleme dönüşmesi düşünülmektedir. Sanat ve insan arasında bu zorlu görevi üstlenen müzelerin bireysel, toplumsal ve kültürel anlamda insanlık sürecinin gelişimine ışık tutacağı düşünülmektedir.

Sanat Eğitimi Önemi ve Gerekliliği

Sanat eğitimi kavramını belirli bir çerçevede ifade edecek olursak eğer temelinde kişiye estetik algı kazandırması, öz eleştiri yapabilmesi, kendini keşfetmesi, sanat bilinci oluşturması, eser çözümlenmesi ve çevresine farklı bir pencereden bakmasına yardımcı olan bir program olarak nitelendirilmektedir (Diğler, 2021, s.21). Sanatsal öğrenme, öğretmen ve öğrenci tarafından gerçekleştirilen önceden planlanmış etkinliklerle kurulan anlamlı ilişkiler yoluyla elde edilir. Sanatsal etkinliklerde öğrencilere kazandırılması amaçlanan davranışın, öğrencilerin gelişim düzeylerine yönelik müfredat içeriklerinin geliştirilmesi ile ilişkilendirilmektedir. Bu tür müfredatlar, bireysel yaratıcılığın ve estetik fikirlerin geliştirilmesi yoluyla bireyin hayata daha geniş bir bakış açısı kazanmasını sağlamaktadır (Aslan, 2021, s.30).

Algı yetimizin bir bütünü kavrayıp geliştirebilmesi, başta eğitime sonrasında ise sanat eğitimine büyük sorumluluklar yüklemektedir. Eğer bir sanat eğitimi verilmek isteniyorsa bu teoride kalmayıp geliştirici ve yönlendirici olması beklenmektedir. Bu beklenti sadece sanat eğitimi verilmek istenen öğrenciler için geçerli olmamakla birlikte eğitilmiş sıfatını kazanmış her birey, yaşamını anlamlandırmak isteyen tüm insanlar için önem oluşturmaktadır (Erinç, 2004, s.29-30). Bu boyutuyla düşünüldüğünde sanat eğitiminin belirli bir yaşa bağlı olmaksızın her yaşta insan ve her kademedeki öğrencileri kapsayarak faaliyet gösterdiği düşünülmektedir.

20. yüzyıl başından itibaren sanat eğitimi kavramı, bütünsel ve genel anlamda bütün sanat alanlarını bünyesinde barındıran okul içi ve okul dışı yaratıcı ve özgün sanatsal eğitim olarak tanımlanmaktadır. Sanat eğitim bilimi; süreci belli bir yasa düzeniyle ortaya koyar, temel tavır ve alışları açıklayıp sanat pedagojisinin sanat, eğitim, kültür, siyaset ve ideoloji ile olan ilişkisini ortaya koymaktır (San, 2003, s.17).

Sanat eğitiminin temel amaçlarından birisi de belirli kazanımlar doğrultusunda yaratıcılık sürecini ele almaktır. Bu doğrultuda hedeflerini çocuklar üzerinden gerçekleştiren sanat eğitimi; çocuğun görmesine, deneyim kazanmasına ve araştırmasına olanaklar sağlamaktadır (Gökaydın, 1998, s.4). Bu yüzden çocuklara sanat eğitiminin erken yaşlardan itibaren verilmesi, onların ileriki yaşlarda gelişim sürecini sağlıklı bir şekilde tamamlaması ve kendilerini tanımları için önemli olduğu varsayılmaktadır. Sanatla erken yaşta tanışmış çocukların kendilerini daha iyi ifade ettiği ve bu süreci yaratıcılıkla şekillendirip hayatları boyunca farklı pencerelerden bakabilmelerini sağlayacağı düşünülmektedir.

Görsel Sanatlar Eğitimi ve Estetik

20. ve 21. yy' da küresel anlamda yaygınlaşan görsel kültür, her nesneyi sanat değeri taşıyıp taşımadığı konusunda değerlendirerek sanat eseri kavramının anlamlandırılmasında yardımcı olmaktadır (Aytekin, 2010, s.42-43). Eğitim ve sanat etkileşiminden doğan Görsel Sanatlar; çevre ile etkileşime girerek kişinin görme, algılama, özümseme gibi kazanımları elde ettikten sonra ortaya bir ürün koymaktadır (Kırıçoğlu, 1991, s.12). Bu sayede sanat, sanatçı ve sanat eseri kavramlarına anlamsal boyutta zemin oluşturduğu bilinen görsel sanatlar bunun yanı sıra sürecin sonunda ürün aracılığıyla kişilere duygu, düşünce ve mesajlarını aktarma imkânı verdiği düşünülmektedir.

Görsel Sanatlar, yetenek ve yaratıcılık kavramlarının eğitim yoluyla kazandırılması sanat ve bilimin ortak paydası olan bu alanın varlığını sürdürme nedeni olmaktadır. Çocukluk döneminden başlayarak eğitimde yerini alan Görsel Sanatlar, kültürel bağlamda yetiştirdiği kişilere hayal kurma, akıl yürütme, algılama ve düşünmeyi ön plana çıkarmaktadır (Özsoy, 2003, s.51). Bu sayede erken yaşlarda kazandırılan Görsel Sanatlar eğitimi ile beğeni düzeyi yüksek, duygusal, duyarlı bir toplum altyapısı oluşturulmaktadır (Buyurgan ve Mercin, 2005, s.24).

Sanat eğitimi aracılığıyla estetik, çevre bilinci, sanat ve sanatçıya duyarlı bir toplum oluşturmak amaçlanmaktadır. Bu amaçlardan biri olan estetik kavramı tek başına hedef kitleye doğrudan aktarılacak bir olgu olmadığı için Görsel Sanatlar ve Müzik derslerinin eğitim çerçevesinde ana kazanımı oluşturduğu görülmektedir (Etike, 1996, s.24). Bu yüzden çocukların Görsel Sanatlar eğitimi alması, hayatlarında edinecekleri davranışları uygulaması açısından önemlidir. Bu sayede estetik kazanımı olan kişiler; saygılı, dürüst, nazik bir kişilik yapısına sahip olmaktadır (Buyurgan ve Mercin, 2010, s.26). Bu bilgilerden yola çıkarak Görsel Sanatlar eğitiminin öğrencileri bilişsel, duyuşsal ve psikomotor beceriler yönünden her alanda desteklediği ve eylemsel davranışlar kazandırdığı görülmektedir.

Görsel Sanatlarda Tasarım Elemanları ve İlkeleri

Sanat eserinin oluşturulmasında plastik öğelerin öğrenilmesi, özümsemesi ve uygulanmaya konulması önem arz etmektedir. Sanatçının kendi üslubunun yanı sıra sanat eserini oluşturan veya eserin sanatsal nitelik taşımasında bazı önemli unsurlar bulunmaktadır. Bu unsurlar ortaya çıkacak olan eserinin tanımlanmasında ve sınıflandırılmasında önemli rol oynamaktadır. Bu açıdan düşünüldüğünde hiçbir sanat eseri doğal olarak kendiliğinden meydana gelmez, belirli tema ve fikirler doğrultusunda yola çıkan sanatçı; kendi üslubuna, yöntem ve tekniğe göre sanatın elemanlarını seçerek yapıtını oluşturmaktadır (Artut, 2013, s.151).

Bazı kaynaklardan elde edilen bulgulara göre Tasarım Elemanlarının tanımlamaları şu şekilde ifade edilmektedir.

- *Çizgi*: Buyurgan ve Buyurgan (2012, s.130)' e göre "Çizgi, basit bir ifade ile iki nokta arasındaki hat olarak tanımlanabilir. Resim çalışmalarının temelini oluşturan çizgi, aynı zamanda görsel bir anlatım aracıdır".
- *Doku*: Atalayer (1994, s.194)'e göre "Bir nesnenin yüzey üzerindeki ardı ardına oluşan biçimsel örüntüsü o nesnenin görsel veya dokunsal yüzey özellikleri olarak nitelendirilmektedir".
- *Leke*: Turani (2010, s.86)'e göre "Resim yüzeyi üzerinde boya ile yapılmış iz. Leke, izlenime dayanan bir fırça tuşu halinde resimde yer alır".
- *Form ve Şekil*: "Form kelimesinin Türkçede en çok kullanılan karşılığı "biçim"dir. Bazen de biçim yerine "şekil" kullanılmakta, şekil ile biçim arasında bir kavram kargaşası oluşmaktadır. Bu karmaşanın temel sebebi, bu iki kelimenin günlük konuşma dilinde çoğu zaman birbirinin yerine kullanılıyor olmalarıdır". Gezer (2019, s.601).

Eser oluşum ve inceleme sürecinde temelini oluşturan elemanların nasıl ve nerede kullanacağına yol gösteren bir de ilkeler bulunmaktadır. Aynı zamanda elemanlar arasındaki ilişkileri düzenleme açısından da önemli rol oynamaktadır (Yılmaz, 2010, s.36). Bu açıdan düşünüldüğünde altyapıyı oluşturan öğeler ve bunların düzenlenmesinde yardımcı olacak olan ilkeler olmadan eser ve sanatçı arasındaki bağın sağlıklı olduğu düşünülememektedir.

Bazı kaynaklarda tasarım ilkeleri bu şekilde ele alınmaktadır:

- Denge: Atmaca (2014, s.70)'e göre "Denge ilkesini bütün tasarımlarımızda kurma zorunluluğumuz vardır. Bunu yaparken hacim, renk, ton gibi elemanlardan yararlanırız. Resim dengeyi dikey ve yatay çizgilerle kurar, bu denge salt çizgilerle değil, açık-koyu zıtlığıyla da verilebilir".
- Ahenk: Eser oluşturulurken dikkat edilmesi gereken bir konu da ilkelerin belli bir ahenk (armoni) içerisinde yansıtılmaktadır. Ahenk (armoni) ilkesinin genel olarak ifade edilmesi, tasarımda bütünü oluşturan elemanların güzellik duygusunu verecek bir biçimde yansıtılması olarak ifade edilmektedir (Bayazıt'tan aktaran Akalın, 2021, s.70).
- Hareket: Özsoy ve Ayaydın (2016, s.170)'e göre "Hareket insanın ve hatta tüm varlığın doğasında vardır. İzleyicide tasarımda hareket görmek ister. Yeterince harekete sahip olmayan tasarımlar ölü tasarımlardır. Bu yüzden canlı ve etkili tasarımlar ortaya koyabilmemiz için hareket ilkesine ihtiyacımız varır".
- Oran-Orantı: Oran-Orantı, farklı uzunluklardaki iki çizginin birbirlerine ne kadar uzaklıkta olduklarını ve küçüğünün büyükte kaç kere var olduğunu araştıran bir ilke olarak bilinmektedir (Çağlarca, 1995, s.9).
- Vurgu: Vurgu (emphasis), baskın unsur, egemen unsur (dominant öge) ve ilgi odağı yaratmak için kullanılmaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken nokta egeleri önemseyerek vurgulanarak kullanılmasıdır. Bu sayede eserde kullanılan zıtlıklar aracılığıyla vurgu gerçekleşmektedir (Özsoy, V, 2005, s.72).

Sanat Müzeleri ve Eğitimdeki Yeri

Sanat müzeleri koleksiyonlarında sanatın farklı alanlarına ait eserlerini sergilerken bir yandan da sanatın bir alanına ait gelişmelere de tanıklık edebilmektedir. İçerisinde resim, heykel, baskı resim, seramik gibi sanatın farklı dallarından sanat eserlerini barındıran sanat müzeleri toplamış olduğu bu eserleri kronolojik bir sıra ile izleyiciye sunabilmektedir. Sadece eserle de sınırlı kalmayan sanat müzeleri sanatçıların alandaki varlığını eserler üzerinden izleyici kitleleriyle buluşturmaktadır. Batısal anlamda Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, İspanya, ABD gibi gelişmiş ülkelerde sanat müzelerinin erken dönemlerde yerini aldığı görülmektedir. Sanat müzeleri koleksiyonlar üzerinden sanatın tanıtılması, sevdirmesi ve sanatsal uygulamalarla hem eğitsel hem de etkili ve eğlenceli müze ziyaretlerine olanak sunmaktadır. Günümüzde Batı Sanat Müzelerine "Uffizi Müzesi, Picasso Müzesi, New York (Modern Sanatlar Müzesi) gibi müzeler örnek gösterilebilmektedir (Buyurgan ve Buyurgan, 2012, s.72-74).

Bulut ve Atilla (2017, s.707)'e göre "Son yüzyıllarda müzelerin eğitimdeki önemi büyük bir gelişim ve değişim göstermiştir. Bireylerin kendilerini geliştirebilmek amacıyla müzeleri ziyaret etmesi, müzedeki bilgilerden yararlanması eğitim sürecinde müzelerin önemli bir konumda kalmasını sağlamıştır".

Bireylerin çocukluktan itibaren süregelen sanat serüveni; müze eğitimi sayesinde anlamlı bir boyut kazanmakla birlikte eleştirel bakış açısına sahip, estetik beğenisi olan, yaratıcı ve geniş hayal gücüne sahip bireyler bu özelliklerini tanıma ve geliştirme fırsatına sahip olabilmektedir (Bulut ve Atilla, 2017, s.708). Bu bağlamda kişilerin doğumdan yaşamının son anına kadar geçen sürede kazanacağı sanatsal kazanımlar müzeler yoluyla yani bu alanda imkanları sunan sanat müzeleri aracılığıyla kazanıldığı öngörülmektedir.

Yakın süreçte eğitim rolünün müzelerde ön plana çıkmasındaki nedenlerden bazıları; müze ziyaretlerinin sürekli olması, kültürlerarası iletişimin canlı tutulabilmesi ve eğitim sürecinde önemli bir rolü olduğunu benimsetebilmek için eğitsel görevini yerine getirme düşüncesinden doğduğu düşünülmektedir (Akengin, 2011, s.14).

Müzedeki uygulanan eğitim süreci, geleneksel eğitim sisteminin aksine çağcıl bir anlayış ortaya koymaktadır. Müze eğitimi içerisinde oyun, drama, atölye çalışmaları, tartışma oturumları gibi etkinlik imkanları sunan müzeler; içerisinde barındırdığı obje, eser ve içerik anlamında eğlenceli eğitim mekanları olarak günümüzde yerini almaktadır. (Denizci ve Mirza, 2012, s.22).

Bu bakımdan yenilikçi eğitim sistemi içerisinde müzelerde de eğitimin kalıcı ve etkili olması amacıyla farklı eğitim tekniklerinin ön plana çıktığı görülmektedir. Bu konuda yapılan araştırmalar incelendiğinde etkinliklerden bazıları şu şekilde ele alınmaktadır.

- Work-sheets (Öğretim ya da Çalışma Yaprakları): Etkili bir biçimde ve öğrencileri yönlendirici olarak tasarlanan öğretim yapraklarının müze ziyaretlerini çok daha kalıcı ve verimli bir boyuta getireceği düşünülmektedir. Diğer bir deyişle çalışma yapraklarının müzeye kalabalık gruplar halinde gelen eğitimciler için kolaylık sağlayacağı söylenebilmektedir (Akengin, 2011, s.34).

- Bulmaca: Mercin (2006) çalışmasında bulmacaların müze koleksiyonlarındaki eserlerin adları, onların hikâyeleri ile ilgili terimler, eser özellikleri, hangi zamanda yapıldığı, belli terimlerin tanımları vb. birçok konuyu içeren sözcüklerin kavratılması amacıyla kullanıldığını belirtmektedir.
- Koleksiyon Avı Oyunu: Müze koleksiyonunda bulunan eser ve objelerin öğrencilere dağıtılan çizim veya fotoğraflar yardımıyla keşfedilip bulunmasını sağlamaktadır (Atasoy'dan aktaran Akengin, 2011, s.36)
- Zaman Kapsülü: Buyurgan ve Buyurgan (2012) çalışmasında öğrencilerden, geleceğe yönelik şimdiki zamanı anlatmak üzere zaman kapsülüne hangi nesnelerin konulacağı belirlemeleri istenir. Sonrasında zaman kapsülüne konulan nesnelere gözden geçirilerek ileride kapsülü açan kişilerin zamanımız hakkında bilgi edindiği ve ne tür mesajlar içerdiği müzeler aracılığıyla verilmeye çalışılmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın modelini hem nicel hem de nitel verilerin birleştirildiği karma yöntem modeli oluşturmaktadır. Köksal (2015, s.122)' e göre karma yöntem modeli "hem nitel hem de nicel verilerin toplanmasını, analizini, verilerin harmanlanmasını ve bahsedilen işlemlerin bir çerçeveye oturtulması için belirli bir desenin kullanılmasını içeren araştırma türü olarak tanımlanmıştır". Araştırmanın desenini ise karma yöntem model altında bulunan "Yakınsayan Paralel Desen" kullanılmıştır. Delice (2015, s.79)' e göre yakınsayan paralel deseni "nicel ve nitel aşamaları araştırma sürecinin aynı olan bir aşamasında eş zamanlı olarak uygulamasıyla oluşur. Bu desen yöntemlere eşit öncelik verir, çözümleme sırasında bu aşamaları birbirinden ayrı tutar ve daha sonra genel yorumlama yaparken sonuçları birleştirir".

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu karma yöntem araştırmasında tercih edilen "Uygunluk Örnekleme" yoluyla seçilmiştir. Gökçek (2014, s.386)'e göre uygunluk örnekleme "hem kolay ulaşılabilir hem de çalışmaya katılmaya gönüllü olan örnekleme seçme şeklidir". Bu doğrultuda araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim- öğretim yılında Ankara ilinde bulunan Akdere Anadolu Lisesinin 10. sınıf Görsel Sanatlar kursuna gönüllü olarak gelen öğrencilerinden seçilmiş olan 16 kişilik grup oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada verilerin toplanması aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Kuramsal çerçevenin oluşturulmasında alanda yazılmış olan tez, makale, kitap, dergi vb. literatür kaynaklarına başvurulmalıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 53). Öğrencilerin tasarım eleman ve ilkelerine yönelik bilgilerini ölçmek amacıyla Başarı Testi (Ön Test – Son Test) oluşturulmuştur. Başarı testi araştırmacı tarafından oluşturulan sorular, tasarım ilke ve elemanlarına yönelik olup müze öncesi ve sonrası öğrencilere uygulama kısmından önce cevaplamaları istenmiştir. Öğrencilerin tasarım eleman ve ilkelerini ön uygulama ve son uygulamalarında yansıtıp yansıtmadıklarını ortaya koymak için araştırmacı tarafından geliştirilen ve 5 uzman tarafından onaylanan "Tasarım Eleman ve İlkelerini Değerlendirme Ölçeği" ile veriler toplanmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan ölçekte Tasarım İlke ve Elemanlarından 5'er kriter olmak üzere toplamda 10 kriteri uzmanlar 5 dereceli likert tipi ile müze öncesi ve sonrası uygulamaları puanlamışlardır. Öğrencilerin kompozisyon ve eser üzerinden tasarım eleman ve ilkelerini ne derece görebildiği ve tanımlayabildikleri araştırmacı tarafından geliştirilen "Sanat Eleştirisi Çalışma Kağıdı" yardımıyla verileri toplanmıştır. Araştırmacı tarafından oluşturulan çalışma kağıdının çözümleme basamağındaki tasarım ilke ve elemanlarına yönelik sorular araştırmada kullanılan tek gruplu öğrenciler tarafından cevaplandırılmıştır.

Bulgular

Tablo 1: Tasarım elemanları ve ilkelerine ilişkin sınıf içi korelasyon katsayıları ve güven aralıkları

	Sınıf içi korelasyon katsayısı (ICC)	%95 GA Alt sınır	%95 GA Üst sınır
Renk	0,810	0,666	0,900
Doku	0,842	0,737	0,914
Form-Şekil	0,849	0,749	0,918
Çizgi	0,831	0,718	0,908
Leke	0,854	0,757	0,921
Denge	0,859	0,763	0,923
Kontrast	0,846	0,742	0,916
Ritim-Hareket	0,852	0,752	0,920
Oran-Orantı	0,849	0,748	0,918
Vurgu	0,852	0,753	0,920

Araştırmada yer alan puanlayıcılar arasındaki güvenilirliği incelemek üzere; ortalama puanlara (k=5) dayalı olarak, mutlak (absolute) uyumun dikkate alındığı sınıf içi korelasyon katsayısı ve bu katsayıya ait güven aralıkları

hesaplanmıştır. Elde edilen kestirimler sonucunda, tasarım elemanları ve ilkeleri için bu değerlerin yaklaşık olarak 81 ile .86 arasında değiştiği görülmektedir. Bu sonuca göre, her bir değişken için elde edilen puanlayıcılar arası güvenirliğin iyi düzeyde olduğunu söylemek mümkündür.

Araştırmada yer alan her bir  ğrenci için tasarım elemanlarına (Renk, doku, form-şekil, çizgi, leke) ve tasarım ilkelerine (Denge, kontrast, ritim-hareket, oran-orantı, vurgu) ait ölçümler elde edilirken tasarım eleman ve ilkeleri alanlarında uzman beş puanlayıcı her bir öğrenciyi her bir özellik için puanlamıştır. Puanlayıcılar her bir özellik için en düşük 1 en yüksek 5 puanını vermiştir. Puanlayıcılar arasındaki uyumun değerlendirilmesinde puanlayıcı sayısının ikiden fazla olması nedeniyle sınıf içi korelasyon katsayısından (Intraclass correlation coefficient, ICC, Shrout ve Fleiss, 1979) yararlanılmıştır. Bu katsayıya ilişkin yorumda bulunmak üzere aşağıdaki kriterler göz önüne alınmıştır (Koo ve Li, 2016):

- 0.50'de az ise düşük düzeyde güvenirlik
- 0.5 ile 0.75 arasında ise orta düzeyde güvenirlik

Birinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğrencilerin sanat müze uygulamaları öncesi ve sonrası tasarım elemanlarına (Renk, doku, form-şekil, çizgi, leke) ve tasarım ilkelerine (Denge, kontrast, ritim-hareket, oran-orantı, vurgu) yönelik ön test ve son test başarı puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını incelemek üzere, ilişkili örneklemeler t-testi yapılmıştır. İlgili teste ait sonuçlar Tablo 2'da verilmiştir.

Tablo 2:  ntest ve sontest ortalama puanlarının t-testi sonuçları

�l�m	N	$\bar{X}$	S	sd	t	P
�ntest	16	7,44	2,27	15	-6,140	0,000
Sontest	16	10,37	1,70	15		

Öğrencilerin Tasarım Eleman ve İlkelerine yönelik başarı testinin ön test ve son test ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu tespit edilmiştir. ($p<0.05$). Öğrencilerin  n testten aldıkları puanların ortalamasının 7,44 ve son test puan ortalamasının 10,37 olduğu göz önüne alınırsa,  ğrencilerin Müze Etkinliği uygulaması sonucunda puanlarında artış olduğu söylenbilir.

İkinci Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Uzman değerlendirme puanlarına göre, öğrencilerin ilk ve son uygulamalarında tasarım elemanları (Renk, doku, form-şekil, çizgi, leke) ile tasarım ilkeleri (Denge, kontrast, ritim-hareket, oran-orantı, vurgu) arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığını incelemek üzere, ilişkili örneklemeler t-testi yapılmıştır. İlgili teste ait sonuçlar Tablo 3'da verilmiştir.

Tablo 3: Tasarım elemanlarının birinci ve ikinci etkinlik ortalama puanlarının t-testi sonuçları

	�l�m	N	$\bar{X}$	S	sd	T	p
Renk	Etkinlik 1	16	2,85	0,50	15	-10,612	0,000
	Etkinlik 2	16	3,96	0,37	15		
Doku	Etkinlik 1	16	2,56	0,49	15	-10,224	0,000
	Etkinlik 2	16	3,75	0,41	15		
Form-şekil	Etkinlik 1	16	2,71	0,53	15	-8,732	0,000
	Etkinlik 2	16	3,97	0,37	15		
izgi	Etkinlik 1	16	2,67	0,46	15	-10,322	0,000
	Etkinlik 2	16	3,85	0,37	15		
Leke	Etkinlik 1	16	2,65	0,51	15	-8,685	0,000
	Etkinlik 2	16	3,86	0,37	15		

Öğrenciler Müze Etkinliği uygulama çalışması sonrasında tasarım elemanlarından renk, doku, form-şekil, çizgi, leke becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrencilerin renk açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,85 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,96'ya yükselmiştir. Öğrencilerin doku açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,56 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,75'e yükselmiştir. Öğrencilerin form-şekil açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,71 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,97'ye yükselmiştir. Öğrencilerin izgi açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,67 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,85'e yükselmiştir. Öğrencilerin leke açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,65 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,86'ya yükselmiştir. Bu bulgulara Müze Etkinliği uygulamasının öğrencilerin tasarım elemanlarından renk, doku, form-şekil, çizgi ve leke becerisinin artırılmasında önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 4: Tasarım ilkelerinin birinci ve ikinci etkinlik ortalama puanlarının t-testi sonuçları

	Ölçüm	N	$\bar{X}$	S	sd	T	P
Denge	Etkinlik 1	16	2,61	0,54	15	-9,782	,000
	Etkinlik 2	16	3,90	0,41	15		
Kontrast	Etkinlik 1	16	2,54	0,57	15	-9,058	,000
	Etkinlik 2	16	3,76	0,35	15		
Ritim-Hareket	Etkinlik 1	16	2,46	0,46	15	-10,614	,000
	Etkinlik 2	16	3,76	0,38	15		
Oran-Orantı	Etkinlik 1	16	2,62	0,47	15	-10,093	,000
	Etkinlik 2	16	3,90	0,30	15		
Vurgu	Etkinlik 1	16	2,71	0,52	15	-10,628	,000
	Etkinlik 2	16	3,96	0,49	15		

Öğrencilerin Müze Etkinliği uygulama çalışması sonrasında tasarım ilkelerinden denge, kontrast, ritim-hareket, oran-orantı, vurgu becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Öğrencilerin denge açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,61 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,90'a yükselmiştir. Öğrencilerin kontrast açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,54 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,76'ya yükselmiştir. Öğrencilerin ritim-hareket açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,46 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,76'ya yükselmiştir. Öğrencilerin oran-orantı açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,62 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,90'a yükselmiştir. Öğrencilerin vurgu açısından etkinlik 1'deki ortalaması 2,71 iken etkinlik 2'deki ortalaması 3,96'ya yükselmiştir. Bu bulgulara göre Müze Etkinliği uygulamasının öğrencilerin tasarım ilkelerinden denge, kontrast, ritim-hareket, oran-orantı ve vurgu becerisinin artırılmasında önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

Üçüncü Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Uygulama öncesi ve sonrası sanat eleştirisi çalışma kağıdının üzerinden tasarım eleman ve ilkelerinin yoğunlaştığı çözümlenme basamağına odaklanılmıştır. Öğrencilerin eser üzerinden oluşturulan sorulara vermiş oldukları açık uçlu cevaplar (1-2-6-7) sorular üzerinden öğrencilerin vermiş oldukları betimsel ifadeler ve tabloları aşağıdaki gibidir:

Çözümleme:

1. Resimde kullanılan renkler “sıcak, soğuk, açık, koyu” bakımından nelerdir? Hangi renkler baskın görünüyor?
2. Resimde mekân nasıl düzenlenmiş?
3. Resimde açık koyu değerler nasıldır?
4. Resim hangi teknikle yapılmıştır?
5. Sanatçı resmini yaparken ne çeşit gereçler kullanmıştır?
6. Resimde hangi sanatsal elemanlar kullanılmıştır?
7. Resimde hangi sanat ilkeleri kullanılmıştır?

Yukarıda yer alan sanat eleştirisi çalışma kağıdının çözümlenme basamağındaki sorulardan yola çıkarak öğrencilerin müze öncesi ve sonrası tasarım eleman ve ilkelerine yönelik betimsel analizleri şu şekilde incelenmektedir:

Müze Öncesi (MÖ) ve Müze Sonrası (MS) Sanat Eleştirisi Çalışma Kağıdı “Çözümleme Basamağı” Soruları Üzerinden Bulgular ve Yorumlar

1. Soruya ait betimsel ifadeler:

Ö3 (M.Ö): Kodlu öğrencinin müze öncesinde 1. Soruya renk gruplandırması bakımından vermiş olduğu cevaplar şu şekilde görülmektedir “Soğuk renkler” ifadeden yola çıkarak öğrencinin kompozisyonda sıcak ve soğuk renkleri kategorize edemediği görülmüş sadece temasal anlamda soğuk renk olarak ifade etmiştir. Bu yüzden Ö3 kodlu öğrencinin müze öncesinde renkleri tanımlama ve sıcak soğuk olarak ayırt edemediği ve gruplama yapamadığı görülmektedir.

Ö3: (M.S): Kodlu öğrencinin müze sonrasında 1. soruya renk gruplandırması bakımından vermiş oldukları cevaplar şu şekilde görülmektedir: “kahverengi baskın yeşil ve mavi duvarlarda ve eşyalarda baskın genel olarak soğuk renkler” ifadeden yola çıkarak öğrencinin kompozisyonda baskın rengi tespit edebildiği ve soğuk renkleri mavi ve yeşil olarak anlamlandırıldığı görülmektedir. Bu yüzden Ö3 kodlu öğrencinin müze etkinliği esnasında sahada bulunan eserler üzerinden renkleri analiz edip sanat eleştirisi çalışma kağıdında bulunan eserde renk gruplaması yapabildiği görülmektedir.

Tablo 5: Müze  ncesi ve sonrası renk gruplamasını kullanabilen ve kullanamayan öğrencilere ait betimsel istatistikler

	Müze �ncesi		Müze Sonrası	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
Kullanabilen	7	%44	0	-
Kullanamayan	9	%56	16	%100

2.Soruya ait betimsel ifadeler:

 9 (M. ): Kodlu  ğrencinin müze öncesinde 2. soruya mekân bakımından vermiş oldukları cevaplar Şu Şekildedir: ‘‘tablo, s s eŐyası, sepet’’ ifadeden yola çıkararak öğrencinin kompozisyonda mek nı sadece nesnelere yola çıkararak ifade ettiği görülmektedir. Mek n kavramını  ğrenci;  n mekân, orta mekân ve arka mekân olarak ifade edemediği için mekân gruplaması yapamadığı görülmektedir.

 9 (M.S): Kodlu  ğrencinin müze sonrasında 2. soruya mekân bakımından vermiş oldukları cevaplar Şu Şekildedir: ‘‘ n planda iki  ocuk vardır orta planda oturan bir kadın, arka duvarı süsleyen iki  ocuk vardır’’ ifadesinden yola çıkararak öğrencinin kompozisyonda mek nı  n, orta ve arka plan olarak figürler üzerinden betimlemede bulunmaktadır. Müze etkinliği esnasında öğrencilerin sahada görmüŐ oldukları eser üzerinden mekân kavramını algıladığı ve sanat eleştirisi çalışma kağıdında yer alan eserde mek nı betimleyebildikleri g z lmektedir.

Tablo 6: Müze  ncesi ve müze sonrası kompozisyonda mekân gruplamasını kullanabilen ve kullanamayan öğrencilere ait betimsel istatistikler

	Müze �ncesi		Müze Sonrası	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
Kullanabilen	16	%100	0	-
Kullanamayan	-	%0	16	%100

3.Soruya ait betimsel ifadeler:

 15 (M. ): Kodlu  ğrencinin müze öncesinde tasarım elemanları tespiti için sorulan bu soruya ‘‘vurgu zıtlık’’ olarak cevap verdiği görülmektedir. Bu cevaptan hareketle öğrencinin tasarım eleman ve ilkelerini kavramsal boyutta karıŐtırdıĐı görülmüş ve soruya doğru cevap veremediği tespit edilmiştir.+

 15 (M.S): Kodlu  ğrencinin müze sonrasında kompozisyonda tasarım elemanlarının tespitine yönelik sorulan bu soruya ‘‘renk, çizgi, doku’’ cevabını vererek kompozisyonda kullanılan elemanlardan  c tanesini tespit ettiği görülmektedir. Müze etkinliği sırasında sahada bulunan eserler üzerinden tasarım elemanlarının gözlemlenerek ifade edilmesi, öğrencinin müze etkinliğinde edindiği bilgileri sanat eleştirisi çalışma kağıdında yer alan kompozisyonda uygulayabildiğini göstermektedir. Bu bağlamda müze etkinliğinin tasarım elemanlarının kavratılmasında pozitif yönlü bir etki sağladığı görülmektedir.

Tablo 7: Müze  ncesi ve müze sonrası tasarım elemanlarını ifade edebilen ve edemeyen öğrencilere ait betimsel istatistikler

	Müze �ncesi		Müze Sonrası	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
İfade edemeyen	13	%81	0	-
İfade eden	3	%19	16	%100

4.Soruya ait betimsel ifadeler:

 9 (M. ): Kodlu  ğrencinin müze öncesinde tasarım ilkelerinin tespiti için sorulan bu soruya ‘‘renk ve doku’’ olarak cevap verdiği görülmektedir. Bu cevaptan hareketle, öğrencinin tasarım eleman ve ilkelerini kavramsal boyutta karıŐtırdıĐı görülmüş ve soruya doğru cevap veremediği tespit edilmiştir.

 9 (M.S): Kodlu  ğrencinin müze sonrasında kompozisyonda tasarım ilkelerinin tespitine yönelik sorulan bu soruya ‘‘ritim, hareket, oran orantı’’ cevabını vererek kompozisyonda kullanılan ilkelerden bazılarını tespit edebildiği görülmektedir. Müze etkinliği sırasında sahada bulunan eserler üzerinden tasarım ilkelerinin gözlemlenerek ifade edilmesi, öğrencinin müze etkinliğinde edindiği bilgileri sanat eleştirisi çalışma kağıdında yer alan kompozisyonda uygulayabildiğini göstermektedir. Bu bağlamda müze etkinliğinin tasarım ilkelerinin kavratılmasında pozitif yönlü bir etki sağladığı görülmektedir.

Tablo 8: Müze öncesi ve müze sonrası tasarım ilkelerini ifade edebilen ve edemeyen öğrencilere ait betimsel istatistikler

	Müze Öncesi		Müze Sonrası	
	Frekans	Yüzde	Frekans	Yüzde
İfade edemeyen	12	%75	0	-
İfade eden	4	%25	16	%100

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Sonuç

Araştırmada ortaöğretim öğrencilerinin Görsel Sanatlar dersi kapsamında sanat müzelerinden yararlanarak tasarım eleman ve ilkelerini öğrenmelerinde anlamlı bir fark oluşup oluşmadığını tespit etmek için belirlenen alt amaçlara ilişkin sonuçlar şu şekildedir:

- a) Birinci alt amaç: “Öğrencilerin sanat müze uygulamaları öncesi ve sonrası tasarım eleman ve ilkelerine yönelik ön test ve son test başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?”

Birinci alt amaca ilişkin olarak Sanat Müzesi Etkinlik uygulaması öncesinde, deneysel grup öğrencilerinin ön test sorularına vermiş oldukları cevaplar ile müze sonrasında ve son test sorularına vermiş oldukları cevaplardan elde edilen puanlardan yola çıkarak son test lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmektedir. Son test sonucunda öğrencilerin vermiş oldukları cevaplardan yola çıkarak tasarım eleman ve ilkelerini kavramsal boyutta kazanma, müzede bulunan eserler üzerinden tasarım eleman ve ilkelerini inceleyerek kompozisyonda tanıma aynı zamanda kompozisyonda uygulama bakımında incelendiğinde izlenen yolun pozitif yönlü katkı sağladığı ve araştırma sonuçlarını desteklediğini göstermektedir.

- b) İkinci alt amaç: “Uzman değerlendirme puanlarına göre, öğrencilerin ilk ve son uygulamalarında tasarım ilke ve elemanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?”

İkinci alt amaca ilişkin olarak sanat müzesi etkinlik uygulaması öncesinde, deneysel grup öğrencilerinin geleneksel yöntemle okul ortamında yaptıkları (1.uygulama) resimlerle müze etkinliği kapsamında (2.uygulama) yapmış oldukları bayram hazırlığı temalı resimlerin tasarım eleman ve ilkeleri konusunda 5 uzmanın vermiş oldukları puanlamalar doğrultusunda çıkan sonuçlardan izlenimle son uygulamaya yönelik pozitif yönlü anlamlı farklılıkla karşılaşılmaktadır. İstatiksel boyutta incelendiğinde geleneksel yöntemle yapılmış olan (1. Uygulama) etkinlik verileri orta dereceye yaklaşırken (2. uygulama) sonrası elde edilen verileri iyi dereceye yaklaştığı görülmektedir. Müzelerin bu bağlamda eğitim açısından sunmuş oldukları yaparak yaşayarak birinci elden deneyimler doğrultusunda öğrencilerin müze ortamındaki eserleri tasarım eleman ve ilkeleri bakımından inceleme fırsatı bulmaktadır. Geleneksel yöntemde öğrencilerin uygulamaları değerlendirildiğinde, öğrencileri etkileyen en önemli faktörün müzelerin mekânsal boyuttaki öğrencilere sunmuş oldukları kalıcı etkisi olarak değerlendirilmektedir.

- c) Üçüncü alt amaç: “Uygulama öncesi ve sonrası sanat eleştirisi çalışma kağıdının üzerinden tasarım eleman ve ilkelerinin yoğunlaştığı çözümlene basamağına odaklanılmıştır. Betimsel analiz yöntemi kullanılarak öğrencilerin bu basamakta vermiş oldukları cevaplar incelenerek anlamlı farklılık incelenmektedir.”

Üçüncü alt amaca ilişkin sanat müzesi uygulaması öncesi ve sonrasında sanat eleştirisi yönteminden yararlanılmaktadır. Görsel Sanatlar dersinin genel amaç ve kazanımları doğrultusunda Sanat Eleştirisi ve Estetik ünitelerine ortaöğretimin her kademesinde yer verildiği görülmektedir. Bu doğrultuda sanat eleştirisi yönteminin bu ders altında gerçekleştirilecek gerek biçimlendirme gerek özgün kompozisyonlar oluşturmada amaca hizmet eden bir yöntem olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin uygulama öncesi ve sonrasında sanat eleştirisi kağıdında yer alan çözümlene basamağındaki sorulara verilen cevaplar göz önünde bulundurulduğunda, geleneksel yöntem ve müze etkinliği sonrası olarak ele alınmaktadır. Her iki süreçte (müze öncesinde ve müze sonrasında) öğrencilerin sanat eleştirisine verdikleri cevaplar karşılaştırıldığında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu sonuçlardan yola çıkarak sanat eleştirisi yöntemiyle tasarım eleman ve ilkelerinin kazandırılması, kompozisyon anlamıyla uygulanması ve kalıcı bir boyuta taşınması bakımından üçüncü alt amacı destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

Tartışma

Müzeler toplumların yaşayışlarını ve hayata bakış açılarını bir bütün olarak ele almamızı sağlayan mekânlardır. Bu mekânların eğitimle ilişkisi düşünüldüğünde geçmiş ve gelecek arasında bağlantı kurarak öğrencilere ilk elden öğrenmeler gerçekleştirdiği görülmektedir. Bu gerçekleşen öğrenmelerle birlikte; öğrencilerin bireysel anlamda elde ettikleri kazanımlar doğrultusunda bilişsel, duyuşsal ve psikomotor açıdan olumlu gelişmeler sağladığı görülmektedir.

Araştırmanın birinci amacı “Öğrencilerin sanat müze uygulamaları öncesi ve sonrası tasarım eleman ve ilkelerine yönelik ön test ve son test başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” sorusuna yönelik düzenlenmiştir.

Bu amaca ilişkin bulgular incelendiğinde; ortaöğretim 10. sınıf öğrencilerinin müze öncesi ve sonrasında tasarım eleman (renk, doku, form-şekil, çizgi, leke) ve ilkelerine (denge, kontrast, vurgu, ritim-hareket, oran-orantı) yönelik cevapladıkları ön test ve son test başarı testleri arasında anlamlı farklılığın ortaya çıktığı görülmüştür. Bu bulgudan yola çıkarak öğrencilerin müze etkinliği sonucunda cevapladıkları başarı testlerinin hedefe ulaşmada başarılı ve yeterli düzeyde olduğu düşünülmektedir. Elde edilen bulgular, sanat müzeleri ile ilgili yapılan bir araştırmanın (Akengin, 2011, s.99-100). bulgusu ile paralellik göstermektedir. Konu ile ilgili yapılan araştırmada öğrencilerin müze ziyareti öncesi ve sonrası kontrol grubundan elde edilen sonuçlarda anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiş bununla birlikte öğretmenin kullanmış olduğu müze yönteminin öğrenci erişimi üzerinde olumlu etkisi olduğunun altı çizilmiştir. Nacar (2019) adlı çalışmasında elde ettiği bulgusunda ilk ölçümler ve son ölçümler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark gözlenmiştir. Öğrenciler bu çalışmanın devamında müze etkinliği yöntemi ve geleneksel eğitimi arasındaki kıyaslamalarda bulunarak Görsel Sanatlar dersinin bazı becerilerine yönelik olumlu kazanımlar elde etmiştir. Çocukların eserleri mekân içerisinde bulunan eserler üzerinde başarı testinde öne çıkan kavramları tespit edip gözlemleyebildiği için müzelerin eğitimde daha kalıcı bir rol üstlendiği gözlemlenmiştir.

Araştırmanın ikinci alt amacı “Uzman değerlendirme puanlarına göre, öğrencilerin ilk ve son uygulamalarında tasarım ilke ve elemanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?” şeklinde düzenlenmiştir. Öğrencilerin müze etkinliği öncesi ve sonrası uygulamalarının tasarım elemanları (renk, doku, form-şekil, çizgi, leke) ve ilkelerinden (denge, kontrast, vurgu, ritim-hareket, oran-orantı) yola çıkarak oluşturdukları kompozisyonlar, uzmanlar tarafından değerlendirilmiştir. Değerlendirme ölçeceğinden elde edilen sonuçlarda birinci uygulama ve ikinci uygulama arasında uzman puanları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bu bulguları benzer araştırmaların bulguları ile karşılaştırıldığında birbirine yakın sonuçların çıktığı tespit edilmektedir (Şanlıer, 2018, s.69). Çalışmasında müze gezisi sonrasındaki uygulamalarda öğrencilerin müze ortamında daha rahat ve özgür hissettikleri, bu sayede teknik kullanımında da kendilerini daha iyi ifade ettikleri tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra öğretmenlerin Görsel Sanatlar dersinde, özellikle uygulama boyutunda öğrenciler tarafından müzelerden yararlanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Çakan (2011) Çalışmasında deney ve kontrol grubu öğrencilerinin uygulamaları istatistiksel açıdan anlamlı olduğu görülmüştür. Aynı zamanda deney grubunun (müze eğitim atölyesinde çalışan) röprodüksiyon çalışmalarından aldıkları puanlar ve ortalamaları, kontrol grubundan (sınıf ortamında çalışan) daha yüksek olduğu görülmüştür. Eserlerin orijinallerini görüp müze eğitim atölyesinde çalışan grup, etkinlik sonucunda daha başarılı olmuştur. Buradan yola çıkarak öğrencilerin müze gezisinden elde ettikleri deneyimler sonucunda tasarım eleman ve ilkelerini kompozisyonda daha başarılı yansıttıkları düşünülmektedir.

Araştırmanın üçüncü alt amacı “Uygulama öncesi ve sonrası sanat eleştirisi çalışma kağıdının üzerinden tasarım eleman ve ilkelerinin yoğunlaştığı çözümlene basamağına odaklanılmıştır. Betimsel analiz yöntemi kullanılarak öğrencilerin bu basamakta vermiş oldukları cevaplar incelenecektir.” Müze uygulaması öncesi ve sonrasında öğrencilere verilen sanat eleştirisi çalışma kağıdının betimsel analiz incelemeleri yapılmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda müze sonrasında öğrencilerin sanat eleştirisi çalışma kağıdına verdikleri cevapların hedefe ulaşmada başarılı ve yeterli düzeyde olduğu düşünülmektedir. Araştırmadan elde edilen bu bulguları benzer araştırmaların bulguları ile karşılaştırıldığında birbirine yakın sonuçların çıktığı tespit edilmektedir. İşler (2005) tarihli makalesinde öğrencilerin Van Gogh’un “Yıldızlı Gece” adlı resmini çözümlerken birçok insanın dikkat etmediği şeyleri görerek, açıklayarak, ilişkileri çözümler, anlamlarını yorumlayarak ve kendi yaşamları ile ilişkilendirerek kişisel bir görüşe vardıkları görülmüştür. Bu süreçte öğrenciler bilgiye dayalı düşünceler üretirken, eleştirel düşüncenin temellerini atmakta ve geliştirmekte olduğu görülmüştür. Öztürk (2019) tarihli tez çalışmasında öğrencilerin sanat akımlarına ait olan eserleri tanıdığı tespit edilmiştir. Öğrenciler eleştiri kısmından elde ettikleri sanat formu, malzeme kullanımı, biçim elemanlarını açıklayabildikleri görülsede de pedagojik bağlamda sanat eleştirisi basamaklarına göre eleştirel bakış açısı geliştiremedikleri görülmüştür.

Öneriler

Çalışmada elde edilen sonuçlar; öğrencilerin özgün kompozisyon oluşturma tasarlama, sanatsal eleman ve ilkeleri kullanma ve eser değerlendirme kazanımları düşünüldüğünde müze eğitiminin Görsel Sanatlar dersine olumlu yönde katkısı olduğunu destekler niteliktedir. Sanat müzesi etkinliğinin öğrencilerin görsel algısı, estetik bakış açısı, biçimlendirme, kompozisyon oluşturma gibi özellikleri kazanmada kolaylık sağlayacağı bu doğrultuda amaca ulaşmada bu eğitim yönteminin başarılı olacağı düşünülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre öneriler şu şekildedir:

1. Sanat müzelerinin ortaöğretim Görsel Sanatlar dersinde öğrencilerin kompozisyon ve tasarım becerilerini kazanmalarında ağırlıklı olarak sanat müzelerinden yararlanmaları gerektiği düşünülmektedir.
2. Ortaöğretimde Görsel Sanatlar dersi amaç ve hedeflerinden yola çıkarak öğrencileri hem kendi hem de başka kültürler arasında bağ kurabilmesi, sanat eserlerini tanıyabilmesi, sanatçı, dönem ve üslup özelliklerinin farkında olabilmesi ve eleştiri yapabilmeleri açısından müzelerden yararlanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.
3. Öğrencilerin Görsel Sanatlar dersinin temel altyapı niteliği taşıyan sanatsal eleman ve ilkelerinin öğrenilmesinde bünyesinde barındırdığı birçok eser, obje ve nesnelere sayesinde öğrencilere yaparak yaşayarak elde edecekleri öğrenmeleri daha kalıcı ve etkili olacağı düşünülmektedir.

4. Öğrencilerin ders kapsamının yanı sıra kişisel gelişimleri, sosyalleşmeleri, kendini ifade edebilmeleri, iletişim kurabilmeleri gibi gizil kazanımların oluşturulmasında müzelerin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Akalın, T. (2021). *Sanat eğitimi çocuğun sanatsal gelişiminden yüksek öğretimdeki sanal sınıflara*. Ankara: Pegem Akademi.
- Akengin, Ç. (2011). *İlköğretim 6. Sınıf Görsel Sanatlar Dersinde Müze Kaynaklı İş Birliğine Dayalı Öğretim Yönteminin Öğrenci Kazanımlarına Etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Artut, K. (2010). *Güzel Sanatlar Eğitiminde Özel Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Artut, K. (2013). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Aslan, M. (2021). *Discipline-Based Art Education*. Editör Başak Danacı Polat. *Art Education An Overview*. Livre de Lyon. ss: 29-40.
- Atalayer, F. (1994). *Temel Sanat Öğeleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Atilla, U., & Bulut, Ü. (2017). Müze Eğitiminin Çocuğun Görsel Sanatlar Eğitimine Etkileri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 705-714.
- Atmaca, E. A. (2014). *Temel Tasarım*. İstanbul: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Buyurgan, S., & Mercin, L. (2005). *Görsel Sanatlar Eğitiminde Müze Eğitimi ve Uygulamaları*. Ankara: Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği Yayınları.
- Buyurgan, S., & Buyurgan, U. (2012). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Buyurgan, S., & Mercin, L. (2010). *Görsel Sanatlar Eğitiminde Müze Eğitimi ve Uygulamaları*. Ankara: Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği Yayınları.
- Çağlarca, S. (1995). *Perspektif Resim ve Gölge Çizimi*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Delice, A. (2015). Karma Yöntem Model Seçimi. Yüksel Dede & Selçuk Beşir Demir (Ed.), *Karma Yöntem Araştırmaları Tasarımı ve Yürütülmesi* içinde (s.64-116). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Denizci, A., & Mirza, H. (2012). *Müze ve Müzecilik Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müze Eğitimi Ders Kitabı*, Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Diğler, M. (2021). *Çağdaş Sanat Eğitiminde Temel Tasarım*. Ankara: Pegem Akademi.
- Erinç, M. S. (2004). *Sanatın Boyutları*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- Etike, S. (1996). Sanat eğitiminde çocuğa ve gence sanattan anlayan bir kişilik kazandırmak hedeflenir. *Milli Eğitim*, 131, 23-24.
- Gezer, Ü. (2019). Çağdaş Sanat ve Tasarım Eğitiminde Görsel Tasarım Öğeleri ve İlkeleri. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 40, 595-614.
- Gökaydın, N. (1998). *Eğitimde Tasarım ve Görsel Algı*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Gökçek, T. (2014). Karma Yöntem Araştırması. Mustafa Metin (Ed.), *Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* içinde (s. 375-410). Ankara: Pegem Akademi.
- Kırıçoğlu, O. (1991). *Sanatsal zeka ve sanat eğitimi*. Ankara: Sanat Yazıları.
- Kırıçoğlu, O. T. (2002). *Sanatta Eğitim*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Koo, T. K., & Li, M., Y. (2016). A guideline of selecting and reporting intraclass correlation coefficients for reliability research. *Journal of chiropractic medicine*, 15(2), 155-163.
- Köksal, S. M. (2015). Karma Yöntem Desenlerine Örnekler. Yüksel Dede & Selçuk Beşir Demir (Ed.), *Karma Yöntem Araştırmaları Tasarımı ve Yürütülmesi* içinde (s.117-154). Ankara: Anı Yayıncılık.
- MEB. (2008). *Görsel Sanatlar dersi 1-8. Sınıflar öğretmen kılavuz kitabı*. İstanbul: Kelebek Matbaacılık.
- Mercin, L. (2006). *Resim Dersini Müze Kaynaklı Oluşturmacı Öğrenme Yaklaşımı Etkinliklerine Göre Uygulamanın Erişiye, Kalıcılığa ve Tutuma Etkisi*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özol, A. (2012). *Sanat Eğitimi ve Tasarımda Temel Değerler*. İstanbul: Pastel Yayıncılık.
- Özsoy, V. (2005). *İlköğretim Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*. Ankara: Görsel Sanatlar Eğitimi Derneği Yayınları.
- Özsoy, V. (2007). *Görsel Sanatlar Eğitimi*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Özsoy, V., & Ayaydın, A. (2016). *Görsel Tasarım Öge ve İlkeleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- San, İ. (2003). *Sanat Eğitimi Kuramları*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- San, İ. (1983). *Sanat Eğitimi Kuramları*. Ankara: Tan Yayınevi.
- Shrout, P. E., & Fleiss, J. L. (1979). Intraclass correlations: uses in assessing rater reliability. *Psychological bulletin*, 86(2), 420.
- Turani, A. (2010). *Sanat terimleri sözlüğü*. İstanbul: Remzi kitabevi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Yılmaz, M. (2010). *Görsel Sanatlar Eğitiminde Uygulamalar*. Ankara: Data Yayıncılık.

Ekler

EK-1. Müze Etkinlik Plan  rneği

Gazi Üniversitesi Resim Heykel Müzesi �ğretmen Etkinliği Plan �rneği
Ders : Görsel Sanatlar Ders S�resi : 120 dk Konu : Tasarım Eleman ve İlkeleri Müzedeki Kaynak Eserler : Gazi Resim Heykel Müzesi Eserleri Kaynak Araç ve Gereçler : Sanat Eleştirisi alışma Kağıdı, alışma Kağıtları, Pastel Boya, Duralit.
Etkinlikte Beklenen �ğrenci Kazanımları Seçilen sanat eserinin görsel özelliklerini analiz eder. Seçilen sanat eserinin içeriğini yorumlar. Seçilen eseri dönem ve özellikleriyle inceler. alışmasını yaparken sanatsal eleman ve ilkeleri kullanır.
Konuyla İlgili Bilgi 1979 yılında “İsmail Hakkı Tonguç Müzesi” ismiyle açılan müze 1990 yılında, Gazi Üniversitesi Resim İş Eğitimi Bölümü Başkanı Prof. Dr. Yüksel Bing�l tarafından yapılandırılarak açılmıştır. Geçmişi 1930’lu yıllara dayanan Gazi Resim Heykel Müzesi Enstitü döneminden itibaren barındırdığı sanat eseri ve belge ve objelerden oluşmaktadır. Enstitü döneminden günümüze kadar yetişmiş sanatçı ve eğitimcilerin yapmış oldukları eserleri dönem özellikleri sanatçı üslubu, plastik unsurlar, sanatsal eleman ve ilkeler boyutuyla incelemesi yapılacaktır.
Müzede Yapılacak Etkinlik Müzede uyulması gereken kurallar öğrencilere anlatılır. Müze ziyareti öncesi gazi resim heykel müzesi içerisinde barındırdığı eserler hakkında görsel bilgilere yer verilir. İlk olarak müzede “Nesnelere alışma” etkinliği kullanılır. Bu etkinlikte sahada bulunan eserler üzerinden öğrenciler grup halinde dolaşarak eserleri incelemeyi, tanımlama yapmayı ve sorular sormayı amaçlar. Dönem �zellikleri sanatçı üslubu ve sanatsal eleman ve ilkeleri açısından �nekleriyle incelenir. Bütün eserler incelendikten sonra “Work-Sheets” etkinliğiyle müze ziyaretini daha kalıcı ve etkili bir boyuta getirmek için müzede bulunan Malik Aksel’in “Bayram Hazırlığı” isimli çalışması sanat eleştirisi çalışma kağıdında bulunan eser inceleme sorularıyla öğrenciler tarafından incelenir. Eser sanat eleştirisi boyutuyla incelendikten sonra �ğretmen tarafından tasarım eleman ve ilkelerine yönelik hazırlanmış başarı testi öğrenciler tarafından cevaplanır. Öğrenciler başarı testi, sanat eleştirisi çalışmalarından edindikleri bilgiler dahilinde sanatsal eleman ve ilkeleri dikkate alarak “Okulda Bayram Hazırlığı” temalı bir resim yaparlar.

Extended Abstract

Purpose

The general purpose of this research is to investigate the effect of museum education activity carried out within the scope of Visual Arts course on learning design principles and elements. In this direction, the following sub-objectives have been achieved;

- Is there a significant difference between the pre-test and post-test achievement scores of the students for the design elements and principles before and after the art museum applications?
- According to the expert evaluation scores, is there a significant difference between the design principles and elements in the first and last applications of the students?
- Is there a significant difference before and after the application of the Art Criticism Working Paper?

Research Method

The model of the research is the Mixed Method model, in which both quantitative and qualitative data are combined. The design of the research was "Converging Parallel Pattern", which is under the mixed method model. In the research, it was selected with the "Convenience Sampling", which is preferred in mixed method research. In this direction, the study group of the research consists of 16 students who voluntarily attended the 10th Grade Visual Arts course of Akdere Anatolian High School in Ankara in the 2021-2022 academic year. Achievement Test (Pre-Test – Post-Test) was created to measure students' knowledge of design elements and principles. In order to reveal whether the students reflect the design elements and principles in their pre-application and post-application, data were collected with the "Design Elements and Principles Evaluation Scale". The data were collected with the help of the "Art Criticism Worksheet" developed by the researcher, to what extent the students were able to see and define the design elements and principles through composition and work.

Results

In line with the purpose and sub-objectives of the research, the findings and comments for the first sub-purpose are as follows. In order to examine whether there is a significant difference between the pre-test and post-test achievement scores of students for design elements and design principles before and after art museum applications, the related samples t-test was conducted. It has been determined that there is a statistically significant increase between the pre-test and post-test averages of the achievement test. ($p < 0.05$). Considering that the average score of the students in the pre-test is 7.44 and the average of the post-test score is 10.37, it can be said that the students' scores increased as a result of the museum activity application.

According to the expert evaluation scores made for the second sub-goal, the related samples t-test was conducted to examine whether there was a significant difference between the design elements (design elements) and the design principles in the first and last applications of the students. According to the results obtained with the t-test, which is one of the expert evaluation forms, a significant difference was determined regarding the practices of the students in the museum activity. The result between Activity 1 and 2 in terms of color criteria is shown below.

While the average of the students in activity 1 was 2.85 in terms of color, the average in activity 2 increased to 3.96.

For the third sub-goal, the analysis step, in which the design elements and principles are concentrated, is focused on the pre- and post-application art criticism worksheet. The open-ended answers given by the students to the questions created on the work were examined by using the descriptive analysis method. Based on the questions in the analysis step of the art criticism worksheet, some descriptive analyzes are included as an example of the students' pre- and post-museum design elements and principles:

S3 (B.A.): The answers given by the coded student in terms of color grouping to the 1st question before the museum are as follows. Based on the expression "cold colors", it was seen that the student could not categorize the warm and cold colors in the composition, and only expressed them as cold colors in the thematic sense. Therefore, it is seen that the student coded S3 could not define colors before the museum, distinguish between hot and cold, and could not group them.

S3 (A.A.): The answers given by the coded student to the 1st question in terms of color grouping after the museum are as follows. Based on the expression "brown dominant green and blue dominant on walls and furniture, generally cold colors", it is seen that the student can identify the dominant color in the composition and interpret the cold colors as blue and green. Therefore, it is seen that the student coded S3 was able to analyze the colors on the artifacts found in the field during the museum activity and make color grouping in the work in the art criticism worksheet.

Conclusion

The results of the sub-objectives determined in order to determine whether there is a significant difference in students' learning of design elements and principles are as follows:

Regarding the first sub-goal, a significant difference is determined in favor of the post-test based on the answers given by the experimental group students to the pre-test questions before the Art Museum Activity application and the scores obtained from the answers given to the post-test questions after the museum. As a result of the post-test, the students gaining the design elements and principles in a conceptual dimension, examining the design elements and principles through the works in the museum, and when it is examined in terms of recognition and application in the composition, it shows that the path followed makes a positive contribution and supports the research results.

Regarding the second sub-goal, before the art museum activity application, there is a positive significant difference in the design elements and principles of the pictures made by the experimental group students at school with the traditional method and the pictures they made within the scope of the museum activity with the theme of preparation for the holiday (eid).

There is a significant difference in favor of post-museum when the answers given to the questions in the analysis step in the art criticism paper before and after the application for the third sub-goal are compared before and after the museum. Based on these results, it supports the third sub-objective in terms of gaining the design elements and principles of the art criticism method, applying it in the sense of composition and carrying it to a permanent dimension.

Discussion and Suggestions

Discussions and suggestions obtained from the findings obtained from similar studies for the sub-objectives of the research are as follows.

Findings for the first sub-goal show parallelism with the finding of Akengin (2011, p.99-100). In the research conducted on the subject, it was determined that there was a significant difference in the results obtained from the control group before and after the museum visit, and it was underlined that the museum method used by the teacher had a positive effect on student achievement.

In the findings for the second sub-purpose, Őanlier's (2018, p.69) study revealed that the students felt more comfortable and free in the museum environment in the applications after the museum visit, and thus they expressed themselves better in the use of technique. In addition, it is thought that it would be beneficial for students to benefit from museums in the visual arts course of teachers.

In Öztürk's (2019) study, which is a similar research for the third sub-goal, students recognize the works belonging to the art movements. Although it was seen that the students were able to explain the art form, material use and form elements they obtained from the criticism section, it was seen that they could not develop a critical perspective according to the steps of art criticism in the pedagogical context. In this context, the results obtained from the third sub-purpose of the research and the results obtained from the thesis study of Öztürk (2019) do not match.

According to the results obtained, the recommendations are as follows:

- 1) It is thought that students in different fields of art education should benefit from art museums.
- 2) It is thought that museums will be beneficial in creating hidden gains such as personal development, socialization, self-expression and communication of students as well as the scope of the course.